

Høringssvar fra MED-udvalget, Dragør Bibliotek

7. august 2026

Resumé: Bibliotekets drift rammes af den foreslåede besparelse, som vil medføre markant ringere service, færre tilbud og alvorlige konsekvenser for børn, sårbare borgere og kommunens kulturliv. Samtidig risikerer besparelserne at bremse bibliotekets dokumenterede positive udvikling og på sigt føre til øgede udgifter for kommunen.

MED-udvalget er bekymret over besparelsesforslag

MED-udvalget ved Dragør Bibliotek er bekymret over udsigten til endnu en besparelse på biblioteket. Mulighedskataloget lægger op til at spare 433.674 kr. på lønrammen svarende til 34 løntimer om ugen, hvilket ifølge forslaget skal ske gennem fulde eller delvise afskediges. Den bemandede åbningstid skal indskrænkes eller bemandes tyndere. Der er derudover et forslag om en yderligere besparelse på biblioteket på 79.000 kr., som skal opnås ved helt at opsigte det digitale tilbud Filmstriben samt nedskæringer på budgettet til eReolen.

Bibliotekets medarbejdere

En besparelse på 433.674 kr. årligt er et stort indhug i bibliotekets lønbudget. Biblioteket har ca. 9 årsværk, heraf kun tre ansatte på fuld tid (inkl. leder). De resterende medarbejdere har en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på ca. 27 timer. Afskedigelse helt eller delvist af en eller flere medarbejdere vil have alvorlige følger for den service, biblioteket kan levere.

Serviceforringelse for borgerne

Biblioteket er i dag betjent i dagtimerne mandag til lørdag, i alt 34 timer om ugen. Med markant færre medarbejdertimer vil biblioteket skulle indskrænke sin bemandede åbningstid med minimum et par dage om ugen samt yderligere lukkedage i ferieperioder. Erfaringer fra biblioteksverdenen viser, at både biblioteksbrugen og udlånstallet er lavere i ubemandet åbningstid, når der ikke er personale tilstede til at modtage og vejlede borgerne og formidle litteraturen. Personalet er samtidig en tryghedsskabende faktor for mange biblioteksbrugere. Den varslede besparelse kan derfor gå hårdt ud over hele brugen af biblioteket og dermed borgernes mulighed for at få viden og litteratur på deres lokale folkebibliotek.

Konsekvenser for Dragørs børn

Medarbejdernes formidling af litteratur og andre materialer gør en forskel for børnefamilier, og som en del af biblioteksstrategien arbejder vi målrettet med at vække børns læselyst. Det kræver, at vi er til stede i biblioteksrummet, så vi kan formidle bøgerne til børnene. I en tid med øget mistrivsel og læsekrise blandt børn og unge kan endnu en besparelse på biblioteket få konsekvenser. Det vil også kunne føre til afledte udgifter andre steder i kommunen, f.eks. på skoleområdet.

Konsekvenser for sårbare

Sårbare borgere har brug for bibliotekets medarbejders hjælp i flere situationer, f.eks. digital kommunikation med det offentlige, banken eller forsikringsselskabet. På biblioteket kan borgerne få hjælp uden at bestille tid eller betale for det. Hvis disse borgere ikke kan få den fornødne hjælp på biblioteket, kan det skabe et øget pres på Borgerservice. Borgerne har også et stærkt behov for faglig vejledning fra personalet for at kunne finde de ønskede bøger i bibliotekets samling og få personlig formidling af viden og litteratur og kulturtilbud. Borgerne efterspørger også i høj grad praktisk hjælp til brug af udlånsautomater, borger-pc'er og printere. Øget åbningstid som følge af den kommende selvbetjeningsløsning vil være en

gevinst for de ressourcestærke, selvhjulpne borgere, men hvis en besparelse samtidig betyder reduceret bemandede åbningstid, uden kontakt til medarbejderne, vil det have enorme konsekvenser for de sårbare.

Konsekvenser for nye og nuværende biblioteksbrugere

Medarbejderne spiller i det hele taget en central rolle i alle borgeres møde med biblioteket. Det er alt lige fra velkomsten af nye biblioteksbrugere, der skal introduceres til vores stærke bibliotekskultur for første gang, til vejledning og inspiration til de hyppige gæster.

Selv ressourcestærke borgere har ofte brug for personalets hjælp til at finde rundt i samlingen og forstå opbygningen af et bibliotek. Denne opgave har bibliotekets medarbejdere arbejdet målrettet med i flere år bl.a. gennem vores kontinuerlige fokus på værtskab, men det kræver netop, at der er personale fysisk tilstede. En besparelse, hvor der reduceres enten i personalet og/eller den bemandede åbningstid, vil derfor have en stor betydning for den service, der kan ydes overfor borgerne.

Lavere service og stigende udgifter

Hvis borgerne oplever Dragør Bibliotek som mindre attraktivt på grund af utryghed og færre personaleressourcer, vil de søge mod andre kommuners biblioteker. Hvis f.eks. Tårnby Kommunebiblioteker – der har bemanning i tidsrummet 9-20 på hverdage og 9-16 i weekenden – oplever stigende søgning fra Dragør, kan Tårnby Kommune vælge at rejse krav om mellemkommunal udligning mod Dragør Kommune. Dermed bliver resultatet både lavere service for borgerne og øgede udgifter for kommunen.

Hele bibliotekets drift rammes ved besparelse

Bibliotekets mest synlige serviceydelse er medarbejdernes direkte borgerkontakt i udlånet. Mange andre nødvendige og faste driftsopgaver understøtter dog betjeningen af borgerne. En del af disse løser medarbejderne i løbet af udlånsvagten, fordi opgaverne knytter sig til cirkulationen af udlånsmaterialer. Vi håndterer dagligt flere hundrede bøger mv. Det vil vi stadig skulle efter en besparelse og efterfølgende personalereduktion. Vi arbejder også løbende med indkøb og materialepleje i samlingen. Derudover har medarbejderne mange andre opgaver, der er nødvendige for at få biblioteket til at fungere. Det er f.eks. drift af bibliotekssystem, hjemmeside samt planlægning og koordinering kollegaer imellem.

Disse opgaver bliver ikke mindre, selvom den bemandede åbningstid reduceres. Tværtimod vil behovet for oprydning og håndtering af materialer vokse, når biblioteket overlades i borgernes varetægt i den ubemandede åbningstid. Dette gælder særligt i ferieperioder, hvor vagtplan og drift vil blive særligt udfordret. Med den nuværende bemanning er det allerede vanskeligt at få bibliotekets vagtplan til at gå op ved ferie, efteruddannelse, sygdom og lignende. Yderligere reduktion i medarbejdertimerne vil øge disse vanskeligheder markant og gøre det svært at planlægge og koordinere opgaver – herunder f.eks. tilrettelæggelse og afholdelse af fællesskabsskabende arrangementer og aktiviteter for borgerne.

Besparelser på de digitale tilbud Filmstriben og eReolen

Sideløbende med besparelsen på lønrammen foreslås en yderligere besparelse på 79.000 kr. ved at opsigte Filmstriben samt skære ned på budgettet til eReolen. Her skal det bemærkes, at de digitale bibliotekstilbud er knyttet til bopælskommunen, og borgerne i Dragør kan derfor ikke benytte disse tjenester via andre biblioteker. Dragør Bibliotek er derfor den eneste adgang til disse tilbud for kommunens borgere.

Filmstriben

Forslaget om helt at opsigte det populære digitale tilbud Filmstriben vil ramme borgernes adgang til kvalitetsfilm og serier. Modsat kommercielle streamingsplatforme tilbyder Filmstriben en kurateret samling

der sikrer en demokratisering af kulturbærende film, da ikke alle borgere har råd til kommercielle betalingsløsninger.

Filmstriben er bibliotekets eneste reelle filmtilbud til borgerne, da vi grundet vores begrænsede materialebudget ikke kan opretholde en tidssvarende og relevant fysisk filmsamling. Det skyldes, at disse fysiske biblioteksmaterialer er dyre i indkøb, da biblioteket skal betale licens for at måtte udlåne film. Den teknologiske udvikling har desuden betydet, at færre borgere efterspørger film i et fysisk format. Det er derfor både et mere tidssvarende tilbud til borgerne, samt en bedre økonomisk beslutning, at tilbyde adgang til Filmstriben frem for at indkøbe film og tv-serier i fysisk format.

eReolen

Borgerne i Dragør kommune kan af budgetmæssige årsager låne op til 3 ebøger og 3 digitale lydbøger om måneden. Til sammenligning har borgerne i Tårnby kommune mulighed for at låne 8 ebøger og 8 digitale lydbøger på eReolen om måneden, og borgerne i Københavns kommune har adgang til 7 af hver om måneden. At skære yderligere i antallet af lån på eReolen vil derfor udhule et meget populært tilbud.

Ebøger og digitale lydbøger er meget efterspurgt af borgerne, og det er især et vigtigt tilbud til sårbare grupper som f.eks. børn med svage læsekompetencer. Adgangen til lydbøger er tit disse børns vej til litteraturen og læseglæden. På samme måde er ebøger en stor hjælp for borgere med nedsat syn, da de her har mulighed for at zoome ind og forstørre teksten.

Biblioteket som en attraktiv arbejdsplads

Som nævnt er mange af bibliotekets medarbejdere ansat på deltid. Hvis flere tvinges ned i tid, svækkes biblioteket som en attraktiv arbejdsplads. Det psykiske arbejdsmiljø vil lide under en yderligere fragmentering af arbejdet, da både koordinering og relationer mellem de enkelte kolleger afhænger af fælles tilstedeværelse på arbejdspladsen. Hvis besparelsen rammer én enkelt person, skal dennes opgaver fordeles på de kolleger, som ikke nødvendigvis har de pågældende kompetencer. Samtidig vil nogle medarbejdere opleve mindre udfordring i opgaverne, når tilbuddene til borgerne reduceres. Et tidssvarende bibliotekstilbud til borgerne kræver ressourcer til forsat udvikling og opkvalificering, så medarbejderne kan følge den digitale udvikling. De foreslåede besparelser vil derfor påvirke motivationen og arbejdsglæden negativt.

En anden dimension og konsekvens er øget fysisk nedslidning hos medarbejderne. En medarbejderreduktion betyder færre hænder til at håndtere tunge løft i form af især bøger op og ned af trapper, som er nødvendigt i den gamle, fredede bygning, hvor biblioteket har til huse. Det vil give et større fysisk pres på de resterende medarbejdere, der kan resultere i sygemeldinger grundet fysiske skader. Hvis medarbejderne sygemeldes grundet overbelastning, kan det få konsekvenser for borgerne i form af yderligere forringet service.

Ønsker om at tiltrække flere borgere til kommunen

Dragør kommune ønsker at være et attraktivt sted at bo for at tiltrække og fastholde borgere. Befolkningsfremskrivelser forudser imidlertid et faldende indbyggertal med færre tilflyttere, og den udvikling kan et stærkt kulturliv være med til at vende. Analyser fra Kulturens Analyseinstitut peger på, at et attraktivt og levende kulturliv, der understøtter lokale fællesskaber, er noget af det, som er med til at sikre en positiv befolkningsudvikling i kommunerne.

Det vil derfor være uhensigtsmæssigt at pålægge så store besparelser på biblioteket, som er en af grundstenene i Dragørs kulturliv og en stor del af kommunens netop vedtagne Kultur- og Fritidspolitik, når vi tværtimod bør satse yderligere på at løfte kulturlivet i byen.

Dragør Bibliotek er i positiv udvikling

Dragør Bibliotek har de senere år formået at genvinde fodfæstet efter den seneste, store besparelse på biblioteksområdet. Det afspejler sig i stigende udlånstal, nye arrangementstyper og et fornyet samarbejde med skoler og dagtilbud. Denne udvikling bygger på de nuværende ressourcer og er fortsat i 2026.

Biblioteket arbejder desuden i øjeblikket på udformningen af en ny biblioteksstrategi, som skal videreføre succesen fra den positive udvikling og bidrage til at realisere kommunens overordnede Kultur- og Fritidspolitik. En stor besparelse ville være et alvorligt tilbageslag og risikere at sætte den seneste tids positive udvikling i stå.

MED-udvalget på Dragør Bibliotek indstiller derfor til, at biblioteket friholdes for de foreslåede besparelser.